

9. שמות פרק ד, יד

(יד) וַיִּזְכֹּר אֶת ה' בְּמִישֵׁהוּ וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֶהְרֵן אֲזוּיָהּ הֲלוֹי יָדַעְתִּי כִּי דָבָר יִדְבָּר הוּא וְגַם הַיָּהּ הוּא יֵצֵא לְקִרְאָתָהּ וְרֵאָה וְשִׁמּוֹן בְּלִבּוֹ:

10. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קלט עמוד א

ואמר רבי מלאי: בשכר וראך ושמה בלבנו זכה לחשן המשפט על לבנו.

לחבר בין הכוחות לתחושת השליחות

11. שמות פרק כח פסוק כח

וַיִּרְכְּסוּ אֶת הַזֹּזֵן מִטְּבַעְתֵּי אֵל טְבַעַת הָאֶפֹּד בְּתֵיל תְּכֵלֶת לַהֲיוֹת עַל זֹשֵׁב הָאֶפֹּד וְלֹא יִזוּ הַזֹּזֵן מֵעַל הָאֶפֹּד: רש"י

ולא יזח – לשון ניתוק.

12. ומתוק האור שמות ג עמוד רה

החושן האפוד חיבים היו להיות מחוברים. כתפיות עלו מהאפוד עד הכתף, ועליהן שתי אבנים עם שמות בני", והיו שרשרות זהב שעליהן תלו את החושן. על זה נאמר: "ולא יזח החשן מעל האפוד". יזח לשון ניתוק הוא, אך גם לשון גאווה - "זחה דעתו עליו". רבי אשר זעליג קרמר בספרו 'פרפראות', מבאר: תפקידו של האפוד לכסות מהמותניים ומטה, את החלק האחורי של הגוף. החושן, לעומת זאת, נמצא למעלה, מלפנים - על החזה והלב, במקום החשוב ביותר. האפוד נעשה מחומרים פשוטים, והחושן היה עשוי מזהב משובץ באבנים יקרות. ובחושן היה שם המפורש! החושן היה עלול כביכול להתגאות מול האפוד - 'מי אתה שתעז לעמוד לידי?!' באה התורה ואומרת: 'אתה גדול', אתה באמת חשוב, אבל אין לך במה להתגאות על זולתך! הוא עושה את תפקידו ואתה? אומרת התורה לאדם: אתה בעל כשרון, עשיר, הקב"ה נתן לך כלים רבים וחשובים, ואפשרויות רבות בידך. כלום עושה אתה את הטוב ביותר שביכולתך, עם כלים אלו?!

13. שמות פרק כח פסוק לה

וְהָיָה עַל אֶהְרֵן לְשֵׁרֵת וְיִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ לִפְנֵי ה' וּבִצְאתוֹ וְלֹא יָמוּת: ס

14. ומתוק האור שמות ג רכא

בגדי הכהן הגדול יפים וגם יקרים מאד. צריך אפוא לראות שלא יתגאה בהם, כי אז תפלתו לא תשמע. על כן הוזכר: "והיה על אהרן לשרת" - רק לשרת לא לגאווה ולא לכבוד. וזאת בכדי ש"שנשמע קולו בבואו אל הקדש" - שתפלתו תשמע, "בבואו אל הקדש לפני ה' ובצאתו" - בבואו לעולם ובצאתו ממנו יהא נקי מחטאים, "ולא ימות" כיון שפסקו גדולה לו ולבניו, ואם לא יתגאה תשאר הגדולה במשפחתו ובניו ימלאו את מקומו.

15. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יג עמוד ב

ואמר רבי אלעזר: כשהקדוש ברוך הוא פוסק גדולה לאדם - פוסק לבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות, שנאמר וישיבם לנצח ויגבהו (וגו'), ואם הניס דעתו - הקדוש ברוך הוא משפילו

16. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף מג עמוד ב

ואמר רב וזוטרא בר טוביה אמר רב, מאי דכתיב: את הכל עשה יפה בעתו, מלמד שכל אהר ואהר יפה לו הקדוש ברוך הוא אומנתו בפניו (ואפילו צדקו נאה לו אומנתו בעניו, ועשה הקדוש ברוך הוא כן שלא יחסר העולם אומנתו). אמר רב פפא, היינו דאמרי אינשי: תלה ליה קורא לדבר אחר - ואיהו דידיה עביד. (כך הגלגל צדקל, תלה אותו לחזיר והוא יגלגלו כשפספס עזו היא אומנתו.)

מגילת אסתר - כישרונות מנוצלים וכישרונות מבוזזים

17. אסתר פרק ה פסוק יג

וְכָל זֶה אֵינְנוּ עוֹשִׂים לִי בְּכָל עֵת אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה אֶת מַרְדֵּכַי הַיְּהוּדִי וַיֵּשֶׁב בְּשַׁעַר הַמְּכָרָה:

רש"י

איננו עושה לי - איני חש לכלל הכבוד אשר לי:

פרשת תצווה - פורים - לגלות את הכוחות הטמונים בנו

1. שמות פרק כח פסוק ג

וְאֵתָהּ תִּדְבָּר אֶל כָּל זֹכְמֵי לֵב אֲשֶׁר מִלְּאֲתֵי רוּחוֹ זֹכְמָה וְעִשׂוּ אֶת בְּנֵי אֶהְרֵן לְקִדְשׁוֹ לְכַהֲנָיו לֵי:

2. חתם סופר על התורה שמות עמוד כזו

ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאותיו רוח חכמה, ירצה כמ"ש בהקדמה שבלבות האנשים חכמה נטועה אם יבוא מי שיעוררם על זה יוציא המטמון שהוא ויגלה לעין כל, ואם לאו יהיה נעלם כגרגיר הזרוע שאם יעדר ויחרוש יצמח ואם לאו ירקב, וה"נ אומר ה"ת למרע"ה להיות כי הוא יתברך מלא אותם חכמת לב, וצריכים למי שיעורר אותם ויודיעם זה כדי להוציא חכמתם התקוע בכח אל הפועל, לזה אמר "ואתה תדבר אל כל חכמי לב ומה תדבר אליהם? אשר מלאותיו רוח חכמה זה בעצמו הוא הדבור אשר תדבר ותודיעם שהם מלאים רוח חכמה ועל ידי זה בזאת ההודעה ועשו את בגדי אהרן כי יעוררו להוציאם אל הפועל.

3. שמות פרק לה פסוק כא

וַיָּבֹאוּ כָּל אִישׁ אִישׁ אֲשֶׁר נִשְׂאוֹ לְבוֹ וְכָל אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ אֶת הַתְּרוּמוֹת ה' לְמִלְאֲכַת אֹהֶל מוֹעֵד וְלִכְלֵל עֲבֹדָתוֹ וּלְבַגְדֵי הַקֹּדֶשׁ: רמב"ן

(כא) ויבאו כל איש אשר נשאו לבו - על החכמים העושים במלאכה יאמר כן, כי לא מצינו על המתנדבים נשיאות לב, אבל יזכיר בהם נדיבות, וטעם אשר נשאו לבו, לקרבה אל המלאכה, כי לא היה בהם שלמד את המלאכות האלה ממלמד, או מי שאימון בהן ידיו כלל, אבל מצא בטבעו שידע לעשות כן, ויגבה לבו בדרכי ה' לבא לפני משה לאמר לו אני אעשה כל אשר אדני דובר

4. שיחות מוסר מאמר נח

והנה גם באדם יש כוחות וחושים הנראים לכאורה כעל טבעיים, ובאמת הם כוחות רוחניים טבעיים שהטבע הבורא יתברך בנפש האדם, אלא שהם חבויים ונעלמים, וכיד האדם להגיע למצב בו הם מתגלים והמעיינות הסתומים נפתחים .... ע"י "ויגבה לבו בדרכי ד' " מתגלים כוחות טמירים ונעלמים ונפתחים מעיינות סתומים של חכמה, ואין דבר שיאמר עליו האדם למעלה מכוחי הוא לעשות, אם יגבה לבו בדרכי ד' ויגיע לגדולות ונפלאות.

האדם עושה את התפקיד או התפקיד עושה את האדם?

5. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף ו עמוד ב

וכן משה היה אומר יקוב הדין את ההר, אבל אהרן אוהב שלום ורודף שלום, ומשים שלום בין אדם לחבירו, שנאמר תורת אמת היתה בפייה ועולה לא נמצא בשפתיו בשלום ובמישור הלך אתי ורבים השיב מעון.

6. דף על הדף זבחים דף קב עמוד א

על הכהנים להיות מרוצים אל העם. הכהונה מתאימה, אפוא, יותר לאהרן הכהן, שהיה אוהב שלום ורודף שלום, ויכול היה לרדת אל העם, אל השגותיהם ואל מדרגתם, להבין את נדבכי לבם ולקרנם לתורה. בזה נרמז למשה רבינו, שלמרות מעלתו החשובה במדת הענווה, בכל זאת אינו יכול לשמש ככהונה בשל קנאותו.

7. ויקרא פרק ו פסוק ג

וְלִבְשֵׁי הַכֹּהֵן מִדָּו בָּד וּמִכִּסֵּי בָד יִלְבְּשׁוּ עַל בְּשָׂרוֹ וְהָרִים אֶת הַרְשָׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת הַעֵלָה עַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׁמּוֹן אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ:

רש"י

(ג) מזו כל - היא הכתונת. ומה תלמוד לומר מזו, ששהא כמלתו:

שפתי חכמים

פירוש לא ארוכה ולא קצרה מגופו דהוה אמינא כיון שהוא על גופו ויש לו בגדים אחרים למעלה ממנו אם היתה קצרה מגופו לית לן בה קא משמע לן. דאם לא כן למה לא קראו הכתוב כתונת כמו בשאר מקומות:

8. מעט מן האור שמות עמוד 300 הרב חנן פורת

מדיו של אהרן הכהן לא הלמו רק את מידותיו הפיזיות אלא גם את מידותיו הרוחניות, ולכל אחד משמונת בגדי הכהונה הגדולה נועד תפקיד בבניין מידות הנפש....

הצניעות מגלה את הכוחות והכישרונות

26. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יג עמוד ב
 בשכר צניעות שהיתה בה ברחל – זכתה ויצא ממנה שאול, ובשכר צניעות שהיה בו בשאול – זכה ויצאת ממנו אסתר

27. בדרך יהודית עמוד 117 דינה הכהן
 בחברה המודרנית, לעומת זו. מודגשים חיי הראווה. אמצעי התקשורת ההמונית לסוגיהם מעודדים תופעה זו. כל דבר "מיוחד" זוכה לכתובות ולפרסום רב... עניינם של אמצעי התקשורת ההמונית אינו צניעות – אלא פרסומת, לא ענוה – אלא גאווה, לא הסתפקות בחלקך – אלא קנאה ותחרות בלתי פוסקים, לראות ולהיראות, להפגין ולפרסם כל דבר שקנית, שהשגת, שלמדת – כדי שכל האנשים בחברתך ידעו שהתקדמת. אם אינך מצליח במירוץ של הישגים וחיי ראוה, מן הסתם אינך ראוי להערכה, אינך מוצלח, והרגשת כשלון ותסכול מלווה אותך. מאחר ששיקולים ורונניים מוסריים חדלו להיות גורם בהערכת האדם...

28. הרב צבי יהודה מאמר לצניעות ולטהרה בישראל
 הצניעות והטהרה במובנן המוקטן והמצומצם, נראות כאילו בניגוד לשכלול המציאות במלא החוסן והתוקף, העוז והגבורה. לעומת זה במובנן הגדול והשלם, הנה הן דוקא ... בסיסי החוסן והתוקף, הגבורה והחיל

29. התבהרות עמוד 159

הצנוע באמת אינו מסתיר את עצמו ואת מעלותיו מעיני בני אדם במאמצים קשים ובהסתרה העולה לו בקושי. הוא פשוט אינו זקוק לדעת הסביבה, בהיותו מקבל את האישור לערכו בתוך עולמו הפנימי. חיי חרות גמורה הוא חי, ודי לו בהכרה שהוא בעל ערך מעצם היותו קשור אל חיי החיים. את הצניעות האמיתית והפנימית כינו חז"ל בתורה 'יפה', באומרים: "אין לך יפה מן הצניעות".

אמון מגלה את הכוחות

30. אסתר פרק ב, ז

(ו) ויהי אמון את הַדָּסָה הַיָּא אֶסְתֵּר בַּת דָּדוֹ כִּי אֵין לָהּ אָב וְאָם וְהַנְּעִרָה יִפֶּת תֹּאֵר וְטוֹבַת מְרָאָה וּבְמוֹת אֲבִיהָ וְאִמָּהּ לְקִנּוּהָ מְרַדְּכִי לֹו לְבַת: ... (ז) אֵין אֶסְתֵּר מְגַדֶּת מוֹלְדָתָהּ וְאֵת עַמָּהּ כַּאֲשֶׁר עָנָה עֲלֶיהָ מְרַדְּכִי וְאֵת מְאֵר מְרַדְּכִי אֶסְתֵּר עָשָׂה כַּאֲשֶׁר הָיְתָה בְּאִמְנָה אֵתוֹ: ס

31. במדבר פרק יא פסוק יב

הָאֲנָכִי הָרִיתִי אֵת כָּל הָעָם הַזֶּה אִם אֲנָכִי יִלְדֶתִיהוּ כִּי תֹאמַר אֲלֵי שָׂאָהוּ בְּזוֹיִקָּךְ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֲמֹן אֵת הַיֶּנֶק עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאֲבֹתָיו:

תרגום ירושלמי במדבר פרשת בהעלותך פרק יא פסוק יב

(יב) הָאֲנָה עֲבָרִית יֵת כָּל עַמָּה הָאֵילָן אֵין אֲנָה וְלִידַת יִתְהוֹן אֲרוֹם תֵּימַר לִי סְבוּל יִתְהוֹן בְּחוּבְךָ הַיָּד מַה דְּסָבַל פְּדוּגָא יֵת מִיְנוּקָא עַל אֲרָעָא דְקַיִימָתָא לְאֲבָהָתוֹי

32. שופטים פרק יא, ט-יא

(ט) וַיֹּאמֶר יִפְתָּח אֵל זְקֵנִי גִלְעָד אִם מִשִּׁיבִים אַתֶּם אוֹתִי לְהִלְוֹם בְּבָנָי עַמּוֹן וְיִתֵּן ה' אוֹתָם לְפָנָי אֲנָכִי אֲהִיָּה לְכֶם לְרֹאשׁ: (י) וַיֹּאמְרוּ זְקֵנֵי גִלְעָד אֵל יִפְתָּח ה' יִהְיֶה עִמֶּנּוּ בִּינֹתֵינוּ אִם לֹא כְדָבָרְךָ כֵּן נַעֲשֶׂה: (יא) וַיִּלָּךְ יִפְתָּח עִם זְקֵנֵי גִלְעָד וַיְשִׁימוּ הָעָם אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם לְרֹאשׁ וּלְקַצֵּין וַיְדַבֵּר יִפְתָּח אֵת כָּל דְּבָרָיו לְפָנָי ה' בְּמִצְפֵּה: פ

18. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף טז עמוד א

אמר ליה: קום לבוש הני מאני, ורכוב האי סוסיא, דבעי לך מלכא. – אמר ליה: לא יכלנא עד דעילנא לבי בני ואשקול למוזיא, דלאו אורה ארעא לאשתמושי במאני דמלכא הכי. שדרה אסתר ואסרתינהו לכולהו בי בני, ולכולהו אומני. עייליה איהו לבי בני, ואסחיה, ואזיל ואיתי זוזא מביתיה, וקא שקיל ביה מזייה. בהדי דקא שקיל ליה אינגד ואיתנת. אמר ליה: אמאי קא מיתנתח? – אמר ליה: גברא דהוה חשיב ליה למלכא מכולהו רברבנוהי, השתא לישוייה בלאני וספר? – אמר ליה: רשע! ולא ספר של כפר קרצום היית? תנא: המן ספר של כפר קרצום היה עשרים ושתים שנה.

19. משנת רבי אהרן חלק ב עמוד שכא

הנה הרגשת האדם שצריך הוא לבקש מעט ולהרגיש שקיבל הרבה – באמת הא בהא תליא, כי אם ירחיב מאווי – הלא "אין אדם מת וחצי תאוותו בידו", ולעולם הוא בהרגש ובמצב של חסרון, ולא עוד – אלא שכל הטובות שיש לו לא יהנוהו לעולם כלום, וכמו שאמר המן: "וכל זה איננו שוה לי וגו', והרי היה עבד, בלן וספר, ועלה לגדולה למעלה מכל השרים במלכות אחשוורוש – שבייתה מולכת בכיפה, וכל עבדי המלך כורעים ומשתחוים לו, וכל זה לא היה שווה בעיניו – לפי שמרדכי לא השתחוה לו ...

20. תלמוד בבלי מסכת חולין דף קלט עמוד ב

המן מן התורה מנין? המן העין

21. משנת רבי אהרן שם

ושמעתי לפרש דברי הגמרא בחולין ... דהיינו שמנין מצוי ושייך כח כזה – שהמשהו החסר יחשב יותר מכל טובות הבריאה ממש. והתשובה: "המן העין", דהנה קודם החטא – היה אדם הראשון בתכלית הגדולה, מלאכים צולים לו בשר ומסננין לו יין, והיה שרוי בגן עדן, ועדין לא שרתה עליו קללת בזיעת אפך תאכל לחם שנאמה לאחר החטא ... ונאמר לו "מכל עין הגן אכול תאכל" – ורק עין הדעת בלבד נאסר לו, ומ"מ לא יכול לעמוד באיסור – ועבר על הציווי.

22. אסתר פרק ב, ז

(ו) ויהי אמון את הַדָּסָה הַיָּא אֶסְתֵּר בַּת דָּדוֹ כִּי אֵין לָהּ אָב וְאָם וְהַנְּעִרָה יִפֶּת תֹּאֵר וְטוֹבַת מְרָאָה וּבְמוֹת אֲבִיהָ וְאִמָּהּ לְקִנּוּהָ מְרַדְּכִי לֹו לְבַת:

23. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יג עמוד א

רבי יהושע בן קרחה אמר: אסתר ירקרוקת היתה, וחוט של חסד משוך עליה. כי אין לה אב ואם – ובמות אביה ואמה, למה ליה? אמר רב אחא: עיברתה – מת אביה, ילדתה – מתה אמה.

24. אסתר פרק ב, ט

(ט) וְהֵיטֵב הַנְּעִרָה בְּעֵינֵי וְתִשָּׂא זֶסֶד לְפָנָי וַיְבַהֵל אֵת תְּמִרוּקֶיהָ וְאֵת מְנֻתָּהּ לְתֵת לָהּ וְאֵת שִׁבְעַת הַנְּעִרוֹת הָרְאִיוֹת לְתֵת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁנֶה וְאֵת נְעִרוֹתֶיהָ לְטוֹב בֵּית הַנְּשִׂיִם:

25. אסתר פרק ב, טו

(טו) וַיְבַהֲעֵי תֵר אֶסְתֵּר בַּת אֲבוּיָוִל דָּד מְרַדְּכִי אֲשֶׁר לְקָחוּ לֹו לְבַת לְבוֹא אֵל הַמֶּלֶךְ לֹא בְקִשָּׁה דְבָר כִּי אִם אֵת אֲשֶׁר יֹאמֶר הֵנִי סְרִיס הַמֶּלֶךְ שְׂמֹר הַנְּשִׂיִם וְתִהִי אֶסְתֵּר נְשִׂאת זָוִן בְּעֵינֵי כָל רְאִיָּה:

מלבי"ם

(טו) ובהגיע, אומר ראה כי באסתר היה הפך מכל הנשים, הנה מה שנתנה היא אל המלך מצדה, לא היה היופי והבריאות לבד רק היה בידה חוסן ויקר מה שהיתה בת אביחיל, שהיו תכונותיה ומדותיה טובות ושכלה שלם מצד תולדותיה מאביה הצדיק, והוא היה דוד מרדכי שגדלה והוציא כחותיה אלה הטובים אל פועל השלימות, זאת הביאה היא אל המלך

העושים במלאכה והטעם לכך שאמרו "נשאו לבו לקרבה אל המלאכה", כי לא היה בהם שלמד את המלאכות האלה ממלמד, או מי שאימן בהן ידיו כלל, אבל מצא בטבעו שידע לעשות כן, ויגבה לבו בדרכי ה' לבא לפני משה לאמר לו אני אעשה כל אשר אדני דובר. אומר ר' חיים שמואלביץ שבאדם יש כוחות וחושים הנראים לכאורה כעל טבעיים, ובאמת הם כוחות רוחניים טבעיים שהטביע הבורא יתברך בנפש האדם, אלא שהם חבויים ונעלמים, וביד האדם להגיע למצב בו הם מתגלים והמעיינות הסתומים נפתחים ע"י "ויגבה לבו בדרכי ד'" ואין דבר שיאמר עליו האדם למעלה מכוחי הוא לעשותו, אם יגבה לבו בדרכי ד' ויגיע לגדולות ונפלאות. בהמשך השיעור ננסה לראות כיצד אנו מגלים את הכוחות הטמונים בנו, אך קודם לכן, נתמקד בבגדי כהן גדול ומכמה מסרים שאנו לומדים מהם.

האדם עושה את התפקיד או התפקיד עושה את האדם?

חוסר הכרה בכוחות הטמונים בנו גורם לכך שפעמים רבות אדם יעסוק בחייו בדבר שכלל לא מתאים לו, לעומת זו הכרה וגילוי הכוחות מביא אותנו לעסוק בדברים שדרכם נוכל להוציא את הכוחות אל הפועל. דוגמא לכך מוצאים אנו אצל אהרן הכהן.

5-8 – לא סתם נבחר אהרן ולא משה לתפקיד הכהונה. בחז"ל מובא שמידתו של משה היא בחינת "יקב הדין את ההר", לעומת אהרן שמידתו היא "אוהב שלום ורודף שלום ומשים שלום בין אדם לחברו". תפקידו הכהנים כמובא בספר דף על הדף' להיות מרוצים אל העם. וכיון שכך הכהונה מתאימה, איפוא, יותר לאהרן הכהן, שהיה אוהב שלום ורודף שלום, ויכול היה לרדת אל העם, אל השגותיהם ואל מדרגתם, להבין את נדבכי לבם ולקרבתם לתורה. ולא למשה רבנו שהיה בבחינת 'יקב הדין את ההר'. האדם עושה את התפקיד ולא התפקיד עושה את האדם!!! בפרשתנו נאמר "ולבש הכהן מדו בד..." ופירש רש"י "מה תלמוד לומר מדו? שתהא כמדתו. בפשט, כפי המובא בשפתי חכמים הכוונה לכך שהמעיל על אף שהוא מולבש על גבי בגדים אחרים, אפילו הכי עליו להיות לא ארוך ולא קצר אלא כפי מדת גופו של אהרן, אך בדרך דרוש ביאר הרב חנן פורת בספרו "מעט מן האור" שמלבד הכוונה שמידת בגדי אהרן היו כמדתו הפיזית הם גם התאימו למידותיו הרוחניות וכל אחד משמונת בגדי הכהונה הגדולה מבטא מידה בנפש.

9-10 – את העובדה לכך שאהרן היה מוכן לכהונה גדולה רואים אנו עוד לפני שנגאלו ישראל ממצרים. בהתגלות של הקב"ה למשה בסנה, מנסה הקב"ה לשכנע את משה ללכת ולגאול את ישראל. פעם אחר פעם משה מסרב עד שהוא שומע את המשפט הבא: "הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושחח בלבו". חז"ל אומרים שתכונה זו של השמחה בטובת הזולת מזכה את אהרן בחושן שהיה מונח על לבו.

מאהרן הכהן אנו למדים שגילוי הכוחות והוצאתם אל הפועל מרומם את האדם ומכוון אותו אל ייעודו. כשהקב"ה רואה שאדם מוציא את כוחותיו אל הפועל בצורה נכונה הוא משדך בינו לבין התפקיד שיועד לו. לכל אדם יש תפקיד, אך כדי לזכות בתפקיד עליו להראות שהוא משתמש בצורה נכונה בכוחות שהקב"ה טמן בו.

33. שיחות מוסר מאמר סד (הרב חיים שמואלביץ ראש ישיבת מיר) דרישה זו של יפתח שניאות ללכת למלחמה בתנאי שימנוהו לראש עליהם מעוררת תמיהה, וכי יפתח סתם רודף את הכבוד היה? ואם יתעקש אחד לומר כן מה זה שכתוב 'יידבר יפתח את כל דבריו לפני ה', מה זה שדיבר יפתח לפני ה', האם שדורש כבוד לעצמו? אלא כך אמר יפתח אם מאמינים אתם בי וראש שבטי ישראל אני בעיניכם, אם כן יש בי את הכח לנצח ולהכות את בני עמון, אבל אם אני אלא הדיוט, ואינכם צריכים לי אלא בשעת מלחמה, למען אלך עם הריקים והפוחזים אשר עמדי, כי זה לא אוכל לבני עמון, כי אז לא אוכל לבני עמון, כי רב ועצים הוא ממני.

34. קורות בתינו עמוד 243

כשאתם מאמינים בילד, אתם מעניקים לו את האומץ להתנסות, ולהיווכח שהוא מסוגל. אם תאמינו בו שהוא טוב הוא יעשה הכל כדי להוכיח שהוא ראוי ליחס הזה. לשדר אמון זה אומר, לכבד את הילד גם כשהוא טועה. לאפשר לו להיכשל. שום דבר נורא לא יתרחש אם סמכתם על הילד שיזכור את רשימת המצרכים שיש לקנות במכולת, והוא שכח פריט או שניים. ... אמון אין פירושו, של דבר שהילד לא יטעה לעולם. אמון בילד פירושו, לדעת שהילד מסוגל לתקן את שגיאותיו. האמון בילד משמעו, הדגשת האחריות שהילד גילה, אף אם אירע תקלה במהלך ביצוע המשימה ... זה עיקרו של דבר; ככל שאתם משדרים יותר אמון כך הילד ישתדל להוכיח את יכולתו. נחשוב על עצמנו, בעולמם של המבוגרים. אשה חזרה מן העבודה, וברוב חפזונה וריבוי עיסוקיה, גלש המרק ונחרך הסייר. בעלה, שנכנס הביתה וחש בריח של אוכל שרוף - יכול לבחור באחת משתי התגובות הבאות: א. שוב שכחת לכבות את הגז? אי אפשר לסמוך עלייך שתבשיל מרק בלי שיגלוש? ב. תודה רבה שהספקת לבשל מרק על אף שזה עתה חזרת מהעבודה! האם צריך לומר לאיזה מן המשפטים תהיה השפעה מועילה יותר? ככל שתראו לילד שאתם מעריכים אותו ובוטחים בו הוא יעשה מאמצים מרובים יותר להצדיק את אמונכם. תנו לילד מרחב. האמינו שהוא מסוגל, והוא יעשה הכל על מנת להוכיח לכם שאתם צודקים - הוא אכן ראוי לאמון שנתתם בו.

סיכום

פרשת תצווה — פורים - לגלות את הכוחות הטמונים בנו

1-2 – פרשתנו פותחת בציווי "ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת". לא משה הוא שיעשה את הבגדים אלא "ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאותיו רוח חכמה ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לו". מי אלה המכונים "חכמי לב"? החת"ס מבאר שבליבותיהם של אנשים יש חכמה נטועה, אם יבוא מישהו שיעוררם על תכונה זו היא תצא ותתגלה לעין כל, אך אם לא, התכונה הזו תהיה נעלמת, לא רק מעיני הסביבה אלא גם מהאדם עצמו. משל לגרגיר זרוע, שאם יעדור ויחרוש יצמח ואם לאו יירקב. כך אמר הקב"ה למשה, יש אנשים עם חכמת לב וצריך מישהו שיעורר אותם ואתה משה יכול לעוררם!! וכך מסביר החת"ס את הפסוק: "ואתה תדבר אל כל חכמי לב" - ומה תדבר אליהם? "אשר מלאותיו רוח חכמה" - זה בעצמו הוא הדבור אשר תדבר ותודיעם שהם מלאים רוח חכמה, ועל ידי הודעה זו יתעורר בהם היכולת להוציא מהכוח אל הפועל את התכונה הטמונה בהם ויעשו את בגדי אהרן.

3-4 – את אותו יסוד אנו מוצאים בפרשת "ויקהל", אלא ששם לא מדובר שגרום חיצוני חושף את כוחותיו של האדם, אלא האדם עצמו מגלה את הכוחות הטמונים בו - "ויבואו כל איש אשר נשאו לבו..." מסביר הרמב"ן שהכתוב מדבר על החכמים

(סוג אוכל טעים) הוא ילך ויתגלגל באשפה משום ששם יש לו הכי הרבה נחת... יש כאן אמירה מאד מאד חשובה ומוסרית, אדם צריך לשמוח במה שהוא עושה מבלי להסתכל לצדדים, אדם צריך להרגיש שייכות לדברים שהוא טוב בהם ומתוך הרגשת השייכות תבוא גם השמחה!!!

לחבר בין הכוחות לתחושת השליחות

מגילת אסתר - כישרונות מנוצלים וכישרונות מבוזבזים

17-19 – המן עולה לגדולה בבית אחשוורוש, כל מה שהוא רצה הוא קיבל ועשה, היה דבר אחד שהוציא אותו מדעתו, "ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה". אי השתחוותו של מרדכי כל כך הציקה להמן עד שהיא האפילה על כל הטוב שהיה לו וכפי שהמן העיד בעצמו "וכל זה איננו שוה לי בכל עת אשר אני רואה את מרדכי היהודי יושב בשער המלך" ומפרש רש"י "איני חש לכל הכבוד אשר לי". תמוה לראות אדם שיש לו כל כך הרבה שפע, כל כך הרבה כבוד ורק בגלל אדם אחד שלא משתחוה לו הוא כבר מרגיש שאין לו כלום. כשאנו מתבוננים בקורות חייו של המן התמיהה רק הולכת וגדלה. בגמרא מגילה מסופר שלאחר שהמן מקבל הוראה מאחשוורוש להרכיב את מרדכי על הסוס, המן יוצא לחפש את מרדכי, חז"ל מתארים דו שיח ארוך בין השניים, חלק מהנתונים שאנו מגלים על המן שהוא היה עבד ואפילו עבד כספר מעולה במשך עשרים ושתיים שנה. אם המן הצליח להגיע כל כך רחוק למרות הקורות חיים הלא מדהימים שלו (מבלי לפגוע בספרים), כנראה שיש לו באמת כישרון. אומר ר' אהרן קוטלר שכיון שהמן השתמש עם הכישרון שלו רק כדי למלא את תאוותו, משום כך הוא לא שמח במה שיש אלא היה עצוב וכעוס על מה שאין, שהרי אין אדם מת וחצי תאוותו בידו וכשיש לו מנה רוצה מאתיים.

20-21 – בגמרא חולין שאלו "המן מן התורה מנין? ותרצו שמצאנו רמז להמן בפרשת בראשית שנאמר "המן העץ". ר' אהרן קוטלר ביאר שכוונת הגמרא לשאול מנין מצוי ושייך כח כזה – שהמשהו החסר יחשב יותר מכל טובות הבריאה ממש. והתשובה: "המן העץ", דהנה קודם החטא – היה אדם הראשון בתכלית הגדולה, מלאכים צולים לו בשר ומסננין לו יין, והיה שרוי בגן עדן, ועדין לא שרתה עליו קללת בזיעת אפך תאכל לחם שנאמה לאחר החטא. ונאמר לו "מכל עץ הגן אכול תאכל" - ורק עץ הדעת בלבד נאסר לו, ומ"מ לא יכול לעמוד באיסור - ועבר על הציווי.

כאשר אנחנו מרגישים מתוסכלים או צריכים לבחון היטב מהיכן נובע התסכול, יתכן שהתסכול נובע מכך שאנו לא מצליחים לגלות מהם הכוחות הטמונים בנו, ויתכן שהתסכול נובע מכך שאנו לא מחברים את הכישרון לשליחות ומשתמשים בו לספק את הרצונות החומריים שלנו. בדר"כ ניתן לזהות על פי התחושה, כאשר אדם לא מרוצה מעצמו, פעמים רבות זה בא משום שהוא לא מצליח להוציא את כוחותיו אל הפועל, לעומת תחושת כעס על הסביבה, תחושת נקמנות וכדו' שנובעות משימוש לא נכון בכוחות.

11-12 – אחת הדברים שצריך להקפיד עליהם בבגדי אהרן הכהן הוא "ולא יזח החשן מעל האפוד". על פי הפשט "יזח" הוא לשון ניתוק, כלומר החושן והאפוד חייבים להיות מחוברים. כתפיות עלו מהאפוד עד הכתף, ועליהן שתי אבנים עם שמות בני", והיו שרשרות זהב שעליהן תלו את החושן. על זה נאמר: "ולא יזח החשן מעל האפוד".

ר' שלמה לוינשטיין אומר ש"יזח" הוא גם לשון גאווה כמו "זחה דעתו עליו", על פי זה ביאר רבי אשר זעליג קרמר בספרו 'פרפראות', שתפקידו של האפוד לכסות מהמותניים ומטה, את החלק האחורי של הגוף. החושן, לעומת זאת, נמצא למעלה, מלפנים - על החזה והלב, במקום החשוב ביותר. האפוד נעשה מחומרים פשוטים, והחושן היה עשוי מזהב משובץ באבנים יקרות. ובחושן היה שם המפורש! החושן היה עלול כביכול להתגאות מול האפוד - 'מי אתה שתעז לעמוד לידי?!' באה התורה ואומרת: 'אתה גדול', אתה באמת חשוב, אבל אין לך במה להתגאות על זולתך! הוא עושה את תפקידו ואתה? אומרת התורה לאדם: אתה בעל כשרון, עשיר, הקב"ה נתן לך כלים רבים וחשובים, ואפשרויות רבות בידך. כלום עושה אתה את הטוב ביותר שביכולתך, עם כלים אלו?! כל זמן שאדם מרגיש שליח, הוצאת הכוחות אל הפועל לא יביאו אותו לידי גאווה, להפך הוא ימלא את תפקידו על הצד הטוב ביותר, משום שהוא ממוקד בתפקיד שהוא קיבל. הוא כלל לא עסוק בהשוואות מול תפקידים של הסובבים אותו, ברגע שכולנו שליחים כל אחד מקבל את המשימה שמתאימה לו ואין מה להתגאות או לקנא בזולת, אולם ברגע שאדם מנתק בין הוצאת הכוחות אל הפועל לבין משימת השליחות, בקלות הוא יכול להשתמש בכוחות בצורה לא נכונה עד כדי החטאת המטרה שלשמה הוא בא לעולם.

13-15 – על המעיל של הכהן הגדול היו פעמונים. מטרת הפעמונים כתובה במפורש בפסוקים – "והיה על אהרן לשרת ונשמע קולו בבואו אל הקודש לפני ה' ובצאתו לא ימות". בדרך דרוש, אומר ר' שלמה לוינשטיין שאין הכוונה כאן רק למעיל אלא לכל בגדי הכהן הגדול ובא הכתוב לומר שבזמן שהכהן יתייחס לבגדים "לשרת בקודש" ולא כדי להתפאר ולהתגאות, אז "ונשמע קולו בבואו אל הקודש", כלומר, תפילתו תשמע כשיבוא אל הקודש. ומה שאמר אחר כך "ובצאתו ולא ימות" הכוונה שבאופן הזה שישתמש בבגדים רק כדי לשרת בקודש, יצא מן העולם בלא חטא והגדולה תשאר במשפחתו ואחריו ימלאו בניו את מקומו. וכפי שאמרנו חז"ל במסכת מגילה שכשהקב"ה פוסק גדולה לאדם - פוסק לבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות ואם הגיס דעתו הקב"ה משפילו. פעמים רבות רואים דמיון בין הכוחות הטמונים באב לכוחות הטמונים בבן, כאשר האבא משתמש בכוחות מתוך תחושת שליחות המסר עובר בצורה נכונה לבנים והגדולה לא תפסוק מהם, לעומת זאת כאשר האבא מנצל את הכוחות לצרכיו הפרטיים והאנוכיים תפסוק מזרעו הבא אחריו.

16 – כשם שאדם יכול ליפול בכך שהוא מנתק בין הכוחות הטמונים בו לשליחות שלו, כך יכול אדם ליפול בכך שהוא מתכחש לכוחות הטמונים בו וכל הזמן עסוק ברחמים עצמיים על מר גורלו. על הפסוק "את הכל עשה יפה בעתו" דרש רב זוטרא שלכל אחד ואחד יפה לו הקב"ה אומנתו בפניו. כלומר שאפילו מי שהוא בורסקי שמח בעבודה שלו. רב פפא מביא דוגמא מעולם החי. חזיר, גם אם תתלה לו על הצוואר קורא

לנפשו. מדוע? משום שהוא מחובר לסביבה החיצונית ולא מחובר לעצמו!!!

מתי לאחרונה ראיתם ילדים משחקים במשחקי קופסה? זה כמעט ולא קורה, הם לא יודעים מה זה אומר, מאבדים את האינטרקציה החברתית. יש תופעה שאנשים לא יודעים לנהל שיח בינם לבין עצמם. אם אין משהו חיצוני שמחבר ביניהם, כמו סרט, משחק וכד' הם לא מצליחים להביא את עצמם אחד אל השני. התופעות רק הולכות ומחריפות. הכל מתחיל ונגמר בצניעות, אדם צנוע הוא אדם שלא מחפש את הפרסום, אדם צנוע הוא אדם שלא מחפש אישור מהחברה לכל דבר שהוא עושה, אדם צנוע הוא אדם שלא מייחצן את עצמו. ככל שלאדם יש אופי צנוע יותר כך הוא מודע לעצמו יותר!!

28 – פעמים רבות אדם צנוע נראה מנותק ולא רלוונטי. אומר הרב צבי יהודה שהצניעות והטהרה נראות כאלו בניגוד לשכלול המציאות בכל החוסן והתוקף, אך האמת שהם הבסיס לחוסן ולתוקף, לגבורה ולחיל האמיתיים!!! כשבחורה הולכת בצניעות אומרים שהיא לא באופנה, שהיא רחוקה שנות אור, ועוד כמה מחמאות. אך האמת שהיא הרבה יותר בעלת תוקף וחסינות, משום שהיא הרבה יותר מודעת לעצמה ולכוחות הטמונים בה!!!

29 – יש תופעה הפוכה שהיא כביכול באה מתוך צניעות, אבל האמת אינה כן. כשם שיש כאלו שנהגים בחוסר צניעות כדי למצוא חן בעיני הסביבה וכך הם מתרחקים מהזהות הפנימית שלהם, כך יש כאלה שמרוב חשש ופחד מה יגידו ומה יחשבו, או שסתם חוששים מלהיכשל, הם פשוט נשארים בבית ומעדיפים להסתגר בתוך עצמם. במקרה כזה בדרך כלל אדם כן מודע לעצמו אבל הוא מרגיש תסכול גדול מכך שהוא לא מצליח לתת ביטוי לכוחות שלו, בשלבים מתקדמים יותר הוא גם יכול להגיע למצב שמרוב דיכוי הוא כלל לא מכיר את הכוחות הטמונים בו. אומר הרב ארז משה דורון שהצנוע באמת אינו מסתיר את עצמו ואת מעלותיו מעיני בני אדם במאמצים קשים ובהסתרה העולה לו בקושי. הוא פשוט אינו זקוק לדעת הסביבה, בהיותו מקבל את האישור לערוך בתוך עולמו הפנימי. חיי חרות גמורה הוא חי, ודי לו בהכרה שהוא בעל ערך מעצם היותו קשור אל חיי החיים.

אמון מגלה את הכוחות

30-31 – כשהמגילה מספרת לנו שמרדכי לקח על עצמו לגדל את אסתר לאחר שהתיימרה מאב ואם, היא בוחרת להשתמש בביטוי "ויהי אמון את הדסה היא אסתר". בספר במדבר משה רבנו גם משתמש בביטוי "אמן" באומרו "כאשר ישא האמן את היונק". התרגום ירושלמי מפרש את המילה 'אמן' – פדגוג, כלומר מחנך. המילה אומן היא משורש אמון, אחד מיסודות החינוך הוא לתת אמון במתחנך. אמון עוזר למתחנך לגלות את הכוחות הטמונים בו.

מרדכי מצווה את אסתר שלא לומר את עמה ומולדתה "ואת מאמר מרדכי אסתר עושה..." תמיד תמהתי מהיכן שאבה אסתר את הכוח לסרב למלכות ולא לגלות את עמה ואת מולדתה, הרי ברגע אחד היו יכולים להוציא אותה להורג באשמת מרידה במלכות, אלא שהכתוב מגלה לנו מהיכן שאבה את הכוחות "כאשר היתה באמנה אתו". האמון שמרדכי נתן באסתר הוציא מאסתר כוחות אדירים שליוו אותה גם בזמן שהותה בבית אחשוורוש.

22-25 – כשאנו מתבוננים בקורות חייה של אסתר אנו מוצאים עבר לא מזהיר. קודם כל מדובר בילדה יתומה – "כי אין לה אב ואם". חז"ל אומרים שביום שהתעברה אמה נפטר אביה וביום שנולדה אסתר נפטרה אמה. מרדכי לוקח אותה ומגדל אותה. שנית, אליבא דר' יוחנן המראה של אסתר היה משונה – "אסתר ירקרוקת היתה" ומה שכתוב בפסוק שהיתה יפת תואר ויפת מראה הכוונה שחוט של חסד היה משוך עליה. ילדה יתומה שנראית לא טוב אלו שתי נקודות פתיחה לא מוצלחות, אבל אסתר לא הגיעה לרווחה אלא הגיעה לארמון. אלפי נשים מתמודדות על הכתר, אבל רק אסתר מקבלת יחס מיוחד "וישנה ואת נערותיה לטוב בית הנשים", הגי סריס המלך שהיה שומר בבית הנשים מיד הבחין שיש משהו מיוחד באסתר והיחס אליה משתנה לטובה. לאט לאט היא עולה לגדולה עד שהיא נעשית מלכה ששולטת בכיפה. ומה הביא אותה לעלות לגדולה וגם להתמיד בה? שבשונה מהמון, אסתר לא היתה מרוכזת במה שאין, אלא במה שיש!! וכמו שנאמר במגילה ש"בהגיע תור אסתר... לבוא אל המלך לא בקשה דבר!!! ומבאר המלבי"ם שאסתר נהגה ההפך מכל הנשים, בעוד ששאר הנשים ניסו לעשות ככל שביכולתם כדי למצוא חן בעיני אחשוורוש ולהיעזר בכל מיני דברים חיצוניים, אסתר באה כמו שהיא, היא באה עם התכונות והמידות הטובות שלה, היא באה עם הכוחות שמרדכי עזר לה לגלות כשגדלה אצלו. כאשר אדם מרוכז במה שיש בו ולא במה שאין זה אומר שהוא מחבר בין הכוחות לשליחות, החיבור הזה מביא לו הרבה סיעתא דשמיא ומקדם אותו קדימה צעד אחר צעד.

צניעות מגלה את הכוחות והכישורונות

הרבה דברים יכולים לעזור לאדם לגלות את התכונות והכוחות הטמונים בו. נתבונן על אסתר ונראה שני דברים שסייעו רבות לאסתר להוציא את כוחותיה אל הפועל בצורה נכונה ומהם נלמד גם לחיינו אנו.

26-27 – אחת התכונות המשמעותיות והדומיננטיות ביותר של אסתר היתה הצניעות וכמו שאומרים חז"ל שבשכר צניעות שהיתה בו בשאול זכה ויצאה ממנו אסתר. כשאנו מדברים על צניעות איננו מדברים רק על צניעות בלבוש אלא על צניעות בכל תחומי החיים. דינה הכהן חיברה ספר בשם 'בדרך יהודית', הספר נכתב באזור שנת 1983. כבר אז ראתה דינה את הקלקול שיכול לבוא מעולם המדיה, ק"ו בימינו אנו שכלי המדיה רק הולכים ומשתכללים ואיתם הסכנה לאבד את הזהות האישית הולכת וגדלה. עולם המדיה גורם לאדם לחוש ששווי האדם נמדד בכמה הוא מפורסם. ככל שאדם מפורסם יותר כך הוא שווה יותר. בעולם המדיה מנסים לגרות את האדם בכל מיני דרכים לרצות דברים שלא שייכים לאישיותו ולאופיו, וככל שהאדם שקוע יותר בעולם המדיה כך הוא מאבד את זהותו וחי על פי המוסכמות החברתיות ולא על פי האמת הפנימית הטמונה בו. בדור הוואצאפ צריך לתעד הכל, ולשלוח בקבוצה, החוויה של להנות מהדבר עצמו כמעט ואינה קיימת, אם הדבר לא מפורסם הוא לא קיים. כל הגיג, כל מחשבה שאדם חושב הוא מיד צריך לשתף את כולם, ואז הוא גם מחכה לציטוטים, כלומר ל"ליקים" וכדו'. אדם מחפש אישור מהסביבה לכל מה שהוא עושה.

ניקח לאדם את הפלאפון למשך כמה שעות, הוא לא יודע מה לעשות עם עצמו, מטפס על הקירות, משתגע ולא מוצא מנוח

הכהונה משום שהוא גם גילה את כוחותיו וגם חיבר אותם לתחושת השליחות. המן היה בעל כישרון אך מחמת שלא חיבר את הכישרון לתחושת השליחות הוא ניתב את כוחותיו בצורה לא נכונה ובמקום לשמוח עם מה שיש הוא כעס על מה שאין, לעומת זאת אסתר גם היא היתה מודעת לכוחותיה וכאהרן גם היא פעלה עם א-ל.

מידת הצניעות עוזרת לאדם להיות מחובר לעצמו ולגלות את אשר טמון בו.

אמון גם הוא כלי לגילוי הכוחות, האדם חייב להאמין בעצמו וכן מחנך חייב להאמין במתחנכים. האמון נותן כוח לפעול ולגלות דברים נסתרים.

שבת שלום ופורים שמח!!

32-33 – עד כמה האמון נותן כח לומדים אנו ימפתח הגלעדי. יפתח היה בן אשה זונה, אחיו מאותו אבא גירשו אותו ואמרו לו "לא תנחל בבית אבינו כי בן אשה אחרת אתה". יפתח בורח ויושב בארץ טוב ואליו מתלקטים אנשים ריקים. בני עמון נלחמים בישראל. זקני ישראל מחפשים אדם שיושיע אותם והם הולכים ליפתח שהיה גיבור חיל. יפתח תמה על הבקשה ואומר: אתם שנאתם אותי ותגרשוני מבית אבי ומדוע באתם אלי עתה כאשר צר לכם? זקני גלעד שומעים את השאלה ומשיבים: "עתה שבנו אליך והלכת עמנו ונלחמת בבני עמון והיית לנו לראש לכל יושבי גלעד". יפתח משיב להם ואומר את המשפט הבא: אם משיבים אתם אותי להילחם בבני עמון ונתן ה' אותם לפני אנכי אהיה לכם לראש!!!

תמה ר' חיים שמואלביץ על דרישתו של יפתח שניאות ללכת למלחמה בתנאי שימנוהו לראש עליהם, וכי יפתח סתם רודף כבוד היה? ואם יתקש אחד לומר כן מה זה שכתוב 'וידבר יפתח את כל דבריו לפני ה', מה זה שדיבר יפתח לפני ה', האם שדורש כבוד לעצמו?

אלא כך אמר יפתח אם מאמינים אתם בי וראש שבטי ישראל אני בעיניכם, אם כן יש בי את הכח לנצח ולהכות את בני עמון, אבל אם אני אלא הדיוט, ואינכם צריכים לי אלא בשעת מלחמה, למען אלך עם הריקים והפוחזים אשר עמדי, כי זה לא אוכל לבני עמון, כי אז לא אוכל לבני עמון, כי רב ועצום הוא ממני.

אמון נותן כוח. כל מנכ"ל חברה יודע שכדי להצליח חייבים לרכוש אמון בין אנשי הצוות. ללא אמון ההצלחה לעולם לא תגיע.

34 – הגברת רחל ארבוס מסבירה בצורה נפלאה מדוע האמון בילד הוא מפתח להצלחה ולהפך חוסר אמון הוא מפתח לכישלון: כשאתם מאמינים בילד, אתם מעניקים לו את האומץ להתנסות, ולהיווכח שהוא מסוגל. אם תאמינו בו שהוא טוב הוא יעשה הכל כדי להוכיח שהוא ראוי ליחס הזה. לשדר אמון זה אומר, לכבד את הילד גם כשהוא טועה. לאפשר לו להיכשל. שום דבר נורא לא יתרחש אם סמכתם על הילד שיזכור את רשימת המצרכים שיש לקנות במכולת, והוא שכח פריט או שניים. ... אמון אין פירושו, של דבר שהילד לא יטעה לעולם. אמון בילד פירושו, לדעת שהילד מסוגל לתקן את שגיאותיו. האמון בילד משמעו, הדגשת האחריות שהילד גילה, אף אם אירע תקלה במהלך ביצוע המשימה ... זה עיקרו של דבר; ככל שאתם משדרים יותר אמון כך הילד ישתדל להוכיח את יכולתו. נחשוב על עצמנו, בעולמם של המבוגרים. אשה חזרה מן העבודה, וברוב חפזונה וריבוי עיסוקיה, גלש המרק ונחרך הסיר. בעלה, שנכנס הביתה וחש בריח של אוכל שרוף - יכול לבחור באחת משתי התגובות הבאות: א. שוב שכחת לכבות את הגז? אי אפשר לסמוך עלייך שתבשלי מרק בלי שיגלוש? ב. תודה רבה שהספקת לבשל מרק על אף שזה עתה חזרת מהעבודה! האם צריך לומר לאיזה מן המשפטים תהיה השפעה מועילה יותר? ככל שתראו לילד שאתם מעריכים אותו ובוטחים בו הוא יעשה מאמצים מרובים יותר להצדיק את אמונכם. תנו לילד מרחב. האמינו שהוא מסוגל, והוא יעשה הכל על מנת להוכיח לכם שאתם צודקים - הוא אכן ראוי לאמון שנתתם בו.

חברים יקרים!!

לכל אחד מאתנו יש אוצרות של כוחות. חובתנו לגלות את הכוחות האלו ולפעול עם א-ל. אי גילוי הכוחות וכן גילוי הכוחות ללא תחושת שליחות מביאים הרס לאדם. אהרן זוכה בתפקיד

